

**Raport z konsultacji społecznych dokumentu
pn. „Strategia Rozwoju Gminy Gryfino 2040”**

Urząd Miasta i Gminy w Gryfinie

Urząd Miasta i Gminy w Gryfinie
74-100 Gryfino, ul. 1 Maja 16

Kontakt: tel. 91-416-20-11
fax 91-416-27-02
e-mail: gmina@gryfino.pl
Adres strony internetowej: www.gryfino.pl

Opracowanie:
dr hab. Andrzej Raszkowski, prof. UEW
e-mail: andrzej.raszkowski@ue.wroc.pl
tel. 606 262 335

LinkedIn
<https://www.linkedin.com/in/andrzej-raszkowski/>

Spis treści

1.	Wprowadzenie	4
2.	Cel konsultacji społecznych	4
3.	Uczestnicy procesu konsultacji	4
4.	Przebieg konsultacji i ich wyniki	4
5.	Załącznik	5

1. Wprowadzenie

Na podstawie art. 6 ust. 3 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 198) oraz zgodnie z Uchwałą Nr XI/89/24 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Gryfino 2040, zmienionej Uchwałą Nr XXIII/158/25 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 27 listopada 2025 r., od 31 grudnia 2025 r. do 5 lutego 2026 r. odbyły się konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Gminy Gryfino 2040.

Celem niniejszego raportu jest podsumowanie przebiegu konsultacji społecznych i przedstawienie ich wyników.

2. Cel konsultacji społecznych

Konsultacje były prowadzone w celu przedstawienia projektu Strategii Rozwoju Gminy Gryfino 2040 oraz umożliwienia mieszkańcom, instytucjom społecznym oraz podmiotom gospodarczym złożenia uwag dotyczących projektu dokumentu strategii.

3. Uczestnicy procesu konsultacji

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198) projekt strategii rozwoju gminy podlega konsultacjom w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gminy oraz z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Jednocześnie, w dniu 30 grudnia 2025 roku Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino wydał Zarządzenie Nr 0050.147.2025 w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Gryfino 2040”.

W związku z zapisami ww. ustawy, projekt Strategii podlegał konsultacjom:

- 1) z mieszkańcami gminy,
- 2) z lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi,
- 3) z sąsiednimi gminami i ich związkami oraz Powiatem Gryfińskim,
- 4) z Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki wodnej – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Szczecinie.

oraz został przesłany do opiniowania do Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego i do Wojewody Zachodniopomorskiego.

4. Przebieg konsultacji i ich wyniki

Konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Gminy Gryfino 2040 odbyły się w dniach od 31 grudnia 2025 r. do 5 lutego 2026 r. i zostały realizowane zgodnie z art. 6 ust. 3-6 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2025, poz. 198). Zbieranie uwag odbyło się w formie pisemnej i bezpośredniej, poprzez:

- 1) przesłanie pism/wniosków o wydanie opinii do samorządów i instytucji,

- 2) wypełnienie formularza (stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia) i jego złożenie za pomocą jednej z poniższych form:
- a) papierowej:
 - w Biurze Obsługi Interesanta w Urzędzie Miasta i Gminy Gryfino, ul. 1 Maja 16, w godzinach pracy urzędu,
 - lub przesłania pocztą na adres: Urząd Miasta i Gminy w Gryfinie, ul. 1 Maja 16, 74-100 Gryfino (liczy się data stempla pocztowego, formularze nadane po dniu zakończenia konsultacji nie będą uwzględnione);
 - b) elektronicznej:
 - poprzez przesłanie na adres: strategia@gryfino.pl,
 - lub poprzez skrzynkę nadawczą e-PUAP,
 - lub za pośrednictwem platformy e-Doręczenia;
 - c) poprzez platformę konsultacji społecznych Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie, dostępną pod adresem: <https://gryfino.wdialogu.pl/konsultacje>.

Zgodnie z ww. Zarządzeniem projekt Strategii wraz z formularzem do zgłaszania uwag, był dostępny:

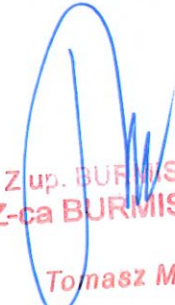
- 1) na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie w zakładce „Strategia” (www.gryfino.pl);
- 2) w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie w zakładce „Konsultacje społeczne”;
- 3) w Biurze Obsługi Interesantów Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie;
- 4) na platformie Konsultacji Społecznych Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie.

W czasie trwania konsultacji społecznych wpłynęło ogółem 35 uwag, które zostały ujęte w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego raportu.

W dniu 9 lutego 2026 r. wpłynęła również opinia Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego do projektu „Strategii Rozwoju Gminy Gryfino 2040” w zakresie sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie. Uwagi wniesione przez Zarząd zostały również ujęte w załączniku nr 1.

5. Załącznik

- 1. Zestawienie uwag wraz ze sposobem ich rozpatrzenia

Z up. BURMISTRZA
Z-ca BURMISTRZA
Tomasz Miler

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
Urząd Miasta Szczecin Biuro Prezydenta Miasta		Przedmiotowy dokument jest zgodny z obszarami i priorytetami wskazanymi w tego typu dokumentach na poziomie krajowym i regionalnym, jednakże jego charakter jest zbyt ogólny zastrzeżenia budzą dane, na których przedmiotowy program jest oparty, gdyż są one opisane w sposób cząstkowy wnioski z diagnozy są zachowawcze, bez wskazania konkretnych liczb, a w tym dat, przez co nie pozwalają dostatecznie odnieść się do lokalnej specyfiki wskazanie ramy czasowej przeprowadzonej diagnozy od 2014 r. do 2023 r. wskazuje również na fakt, iż przedmiotowy dokument charakteryzuje się dużą ogólnością w tekście znajduje się wiele znaczeń nieostrych, tj. „wysoki poziom”, których bez użycia liczb nie jest w stanie odzwierciedlić rzetelności w analizie SWOT brak jest konkretnych odpowiedzi na występujących problemy i zagrożenia w Strategii zawarta jest misja i wizja, jednakże brak jest odniesienia do trendów rozwojowych innych miast, w tym zwłaszcza gmin w ramach Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego brak jest również przyporządkowania celów operacyjnych pod cele strategiczne w dokumencie nie została wskazana konkretna forma udziału mieszkańców w procesie jego tworzenia zawarte rozwiązania są ogólne, przez co wskazaną Strategię można przypisać do wielu innych miast, co tym samym wyklucza jej indywidualny charakter kwestia monitorowania i procedury powstania dokumentu została potraktowana wycinkowo.		Dokument ma długi horyzont czasowy do roku 2040, co z natury nadaje mu kierunkowy charakter, jego rolą jest wyznaczenie ram rozwoju i priorytetów, a nie zastąpienie szczegółowych programów branżowych. Mimo że strategia wraz z diagnozą liczy ponad 160 stron, nie sposób w niej opisać wszystkich zagadnień w sposób jednocześnie wyczerpujący, liczbowy i szczegółowy dla każdego obszaru. Informacje statystyczne i wskaźnikowe zostały skoncentrowane głównie w diagnozie, natomiast część główna dokumentu służy syntetycznemu ujęciu zjawisk oraz przełożeniu ich na cele, kierunki działań i zadania. Strategia jest narzędziem polityki rozwoju, osadzonym jednocześnie w politykach krajowych, regionalnych i ponadlokalnych, w tym w uwarunkowaniach Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Chcemy też podkreślić, że strategia ma indywidualny charakter, wynikający z położenia Gminy Gryfino, struktury społeczno-gospodarczej oraz specyficznych wyzwań i potencjałów gminy. Analiza SWOT, cele strategiczne i

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie	Rozdział 9.	Zgodnie z art. 166 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne należy uwzględnić kompletną informację nt. obszaru szczególnego zagrożenia powodzią	W granicach gminy Gryfino obszar szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z art. 16 pkt 34 lit. a), b) i c) ustawy z dnia 20.07.2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 t.j.) stanowi wyznaczony na Mapach zagrożenia powodziowego teren, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wysokie (1% i 10%) oraz teren między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym. Należy również dodać informację, że na obszarze tym obowiązują ograniczenia wynikające z ustawy Prawo wodne. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią nie powinien być zabudowywany, aby nie zwiększać ryzyka powodziowego.	zadania bezpośrednio odnoszą się do problemów rozwojowych zdiagnozowanych w Gminie Gryfino, od sytuacji społecznej, przez gospodarkę i współpracę, po środowisko, infrastrukturę i zarządzanie. Mieszkańcy oraz lokalni interesariusze uczestniczyli w procesie tworzenia dokumentu zgodnie z obowiązującymi przepisami, poprzez warsztaty, konsultacje społeczne i zgłaszanie uwag do projektu. System realizacji, monitoringu i ewaluacji został ujęty w sposób adekwatny do rangi strategii jako dokumentu nadrzędnego, który będzie uszczegóławiany na poziomie programów i projektów.
				Uwaga została uwzględniona.

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
		Przy weryfikacji zgodności z Strategią z drugą aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy Odry (dalej IIaPGW), przyjętą Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335), które weszło w życie z dniem 24 lutego 2023 r., wymagana jest weryfikacja działań zawartych w IIaPGW, szczególnie tych, których obowiązek realizacji spoczywa na gminie Gryfino, konieczna jest również korekta wykazu jednolitych części wód powierzchniowych (dalej: jcw) położonych na terenie Gminy Gryfino	Brak jest wskazania zlewni jcw rzecznych, które tylko częściowo położone są w granicach Gminy Gryfino (fragmenty zlewni). Dotyczy to następujących zlewni jcw rzecznych: Krzekna (RW6000091974327279), Kanat Babiński (RW6000091974327229), Bielica (W6000091974327279), Marwicka Struga (RW600009193129) oraz całej zlewni Dopyw z łęgów Odrzańskich (RW600015193594). Należy uzupełnić wykaz jednolitych części wód podziemnych, położonych na terenie Gminy Gryfino (PLGW600023, PLGW600024, PLGW600004).	Uwaga została uwzględniona.
Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie				Uzyskano odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu strategii.
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie				Uzyskano odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu strategii.
Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego	R. 6 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej, Mapa 1	Uzupełnienie dokumentu o link do mapy w wyższej rozdzielczości lub pełnej mapy (tak jak w przypadku Mapy 3).	Mapa w tej postaci jest nieczytelna.	Uwaga została uwzględniona - mapę przeniesiono do załącznika
	R. 10 System realizacji strategii, finansowania, Tabela 5	Wartość bazowa wskaźników. Czy znak [-] oznacza, że do tej pory nie mierzono czy na tym etapie nie zostały uzupełnione. Np. wskaźnik - Liczba mieszkańców gminy biorących udział w konsultacjach społecznych, Liczba obiektów gminnych objętych termomodernizacją, Liczba zrealizowanych działań/inwestycji adaptacyjnych.	Uzupełnienie wartości bazowych, w tych przypadkach, w których jest to możliwe.	Wartości zostały uzupełnione we wskaźnikach, które były znane na etapie przygotowywania projektu.
	R. 10 System realizacji strategii, źródła finansowania, Tabela 5	Wskaźnik jakość powietrza w Gryfinie będzie trudny do pomiaru.	Propozycja zmiany wskaźnika na ilość pyłów/CO2 w powietrzu lub wskazania w jaki sposób będzie monitorowany wskaźnik – metodologia wskaźnika.	Gmina Gryfino monitoruje jakość powietrza w Gryfinie poprzez aplikację mobilną Synegeos:

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
				https://gryfino.pl/chapter_289205.asp?soid=C11F794BAE634EB5935EA24ADA4F057D
	R. 10 System realizacji strategii, źródła finansowania, Tabela 5	Wskaźnik Liczba inwestycji w infrastrukturę transportu zbiorowego / rowerowego (np. przystanki, ścieżki, parkingi P&R) nie odnosi się do pieszych i UTO.	Propozycja zmiany wskaźnika / jego rozszerzenia.	Wskaźnik w obecnym brzmieniu odnosi się do infrastruktury transportu zbiorowego oraz rowerowego – nie obejmuje więc ruchu pieszego ani UTO.
	R. 10 System realizacji strategii, źródła finansowania, Tabela 5	Przy wskaźnikach w celu strategicznym 5 brakuje wskaźnika mierzącego postęp w dostępności cyfrowej urzędu dla mieszkańców / interesantów.	Dodać wskaźnik np. Liczba usług dostępnych on-line w urzędzie	Uwaga została uwzględniona.
	R. 10 System realizacji strategii, źródła finansowania, Tabela 5	Wskaźnik Poziom satysfakcji mieszkańców z obsługi w urzędzie jest ciężko mierzalny.	Mozna zmienić np. na ilość skarg i ustalić trend – spadek.	Uwaga została uwzględniona.
	R. 10 System realizacji strategii, źródła finansowania, Tabela 5	Wskaźnik Wartość umów o dofinansowanie projektów ze środków UE	Propozycja zmiany nazwy na Wartość umów o dofinansowanie projektów ze środków zewnętrznych	Tak brzmi wskaźnik monitorowany przez GUS.
	R. 4 Cele strategiczne, zadania w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym	Brakuje celu/ działania dedykowanego bezpieczeństwu – w szerokim ujęciu (m.in. Cyberbezpieczeństwo, infrastruktura, obrona cywilna).	Mając na względzie działania na poziomie krajowym, dostępność środków krajowych jak i unijnych należałoby rozważyć ujęcie tego zagadnienia w dokumencie. Przykładowo dedykować działanie w celu strategicznym 4. Rozwój nowoczesnej i dostępnej infrastruktury technicznej i społecznej lub 5 Efektywne zarządzanie publiczne oraz wzmocnienie marki Gminy Gryfino. Można do takiego utworzonego celu zastosować wskaźnik ilość miejsc schronienia na wypadek kryzysu.	Uwaga została uwzględniona.
Anna Wesołowska	Rozdział 1, podsumowanie przeprowadzonej diagnozy – wnioski i rekomendacje, obszar	Wnoszę o usunięcie lub zasadniczą korektę wniosku, zgodnie z którym spadek liczby gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej jest interpretowany jako przesłanka poprawy sytuacji materialnej społeczności lokalnej. W obecnym kształcie zapis ten zawiera błąd logiczny i	Strategia jednocześnie wskazuje na spadek liczby ludności oraz proces depopulacji. W takiej sytuacji zmniejszenie liczby beneficjentów pomocy społecznej może wynikać z	Uwaga została uwzględniona.

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
	demograficzno-społeczny, str. 6	metodologiczny, który prowadzi do fałszywej diagnozy społecznej gminy.	czynnika demograficznego (mniejsza populacja), a nie z realnej poprawy sytuacji dochodowej mieszkańców. Brakuje analizy wskaźników względnych (np. liczby korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców), zmian kryteriów dostępu do świadczeń oraz wpływu migracji. W obecnym brzmieniu wniosek zawiera błąd logiczny, polegający na wyprowadzeniu daleko idących ocen ze statystycznie nieadekwatnych przesłanek, co prowadzi do systemowego zaniżenia skali problemów społecznych i wprost zagraża adekwatności oraz trafności później projektowanych działań strategicznych.	
Rozdział 1. Podsumowanie diagnozy, obszar demograficzno-społeczny, str. 6-7		Wnoszę o ponowną interpretację danych dotyczących kultury, sportu i ochrony zdrowia oraz o obowiązkowe uzupełnienie diagnozy o wskaźniki względne (per capita), zamiast opierania się na danych bezwzględnych	Dokument wielokrotnie wskazuje stabilność liczby uczestników wydarzeń kulturalnych, ćwiczących w klubach sportowych czy liczby porad lekarskich jako zjawisko pozytywne, mimo, że równoległe stwierdza spadek ludności. Przy malejącej populacji stabilność danych bezwzględnych nie dowodzi poprawy dostępności usług, lecz może oznaczać: - koncentrację aktywności w wąskiej aktywnej grupie mieszkańców, - pogłębienie wykluczenia osób mniej aktywnych społecznie, - rosnące nierówności w dostępie do usług publicznych. Brak takiej analizy powoduje, że dokument interpretuje zjawiska neutralne lub potencjalnie	Na potrzeby strategii rozwoju gminy diagnoza ma wystarczający poziom szczegółowości, jej celem jest uchwycenie głównych trendów i wyzwań oraz przełożenie ich na cele i kierunki działań, a nie prowadzenie pełnej analizy statystycznej w każdym obszarze (w tym w ujęciu per capita). Zapis o stabilności wartości bezwzględnych został potraktowany jako sygnał utrzymania skali aktywności i korzystania z usług, natomiast szczegółowe pomiary dostępności i nierówności będą właściwie przede wszystkim na poziomie programów

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
			negatywne jako sukces rozwojowy, co osłabia wiarygodność całej diagnozy.	branżowych i systemu monitoringu wdrażania strategii.
	Rozdział 1. Podsumowanie diagnozy, obszar infrastrukturalno-gospodarczy, str. 7-8	Wnoszę o korektę oceny sytuacji finansowej gminy poprzez uwzględnienie długookresowej analizy ryzyk fiskalnych oraz scenariuszy finansowych do roku 2040.	Dokument określa sytuację finansową gminy jako stabilną, jednocześnie wskazując na szybszy wzrost wydatków niż dochodów. Brakuje jednak jakiegokolwiek projekcji długoterminowej uwzględniającej: - depopulację i zmniejszanie się bazy podatkowej, - starzenie się społeczeństwa i wzrost kosztów usług społecznych, - skutki transformacji energetycznej i ryzyka dla lokalnego rynku pracy. Brak takich analiz ocena stabilności finansowej ma charakter krótkookresowy i może wprowadzać w błąd decydentów oraz mieszkańców co do realnych możliwości realizacji strategii w perspektywie do 2040 roku.	W strategii ocena sytuacji finansowej została ujęta na poziomie adekwatnym do dokumentu kierunkowego, nie zastępuje ona wieloletnich projekcji i scenariuszy fiskalnych do 2040 roku, które są właściwe dla Wieloletniej Prognozy Finansowej i corocznego planowania budżetowego. Strategia wskazuje zarówno stabilność bieżącego funkcjonowania, jak i kluczowe ryzyka (demografia, presja wydatkowa, transformacja), pozostawiając szczegółowe modelowanie finansowe narzędziom finansowym gminy.
	Rozdział 2. Analiza SWOT Gminy Gryfino str. 9-12	Wnoszę o przebudowę analizy SWOT poprzez jej hierarchizację oraz wskazanie kluczowych konfliktów strategicznych, zamiast przedstawiania rozbudowanej, lecz nierozstrzygającej i nadmiernie ogólnej listy czynników, która w obecnym kształcie nie pełni funkcji narzędzia decyzyjnego	Analiza SWOT w obecnym kształcie ma charakter opisowy i nie spełnia funkcji narzędzia decyzyjnego. Przykładowo bliskość Szczecina jest jednocześnie wskazywana jest silna strona (rynek pracy) i zagrożenie (odpływ mieszkańców), bez odpowiedzi na pytanie: w jaki sposób strategia zamierza wykorzystać ten czynnik aby ograniczyć negatywne skutki? Brak takiego rozstrzygnięcia powoduje, że SWOT nie prowadzi do realnych wyborów strategicznych, a jedynie porządkuje ogólne obserwacje.	Analiza SWOT w strategii ma celowo charakter syntetyczny i porządkujący, jej rolą jest identyfikacja kluczowych uwarunkowań, a nie pełna macierz decyzyjna. Rozstrzygnięcia strategiczne zostały przeniesione na poziom celów i zadań, gdzie wskazano kierunki wykorzystania atutów i ograniczenia ryzyk. Przykładowo bliskość Szczecina może być jednocześnie atutem i zagrożeniem, co wynika z realnych powiązań funkcjonalnych. Strategia

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
				odpowiada na to poprzez działania wzmacniające atrakcyjność gminy jako miejsca do życia i pracy, poprawę usług i dostępności oraz rozwój gospodarczy, co ma ograniczać negatywne skutki odpływu mieszkańców.
	Cały dokument – logika strategiczna i hierarchia celów	Wnoszę o jednoznaczne wskazanie kluczowego problemu strategicznego Gminy Gryfino oraz hierarchizację celów i działań, w tym określenie ograniczonej liczby priorytetów o charakterze krytycznym	Strategia obejmuje bardzo szeroki katalog celów i działań, jednak nie identyfikuje jednego nadrzędnego wyzwania rozwojowego, które powinno determinować pozostałe decyzje. W praktyce dokument nie odpowiada na fundamentalne pytanie: Czy Gmina Gryfino ma być miejscem trwałego osiedlania się mieszkańców, czy jedynie zapleczem mieszkaniowym i usługowym dla Szczecina?	Strategia przyjmuje model zrównoważony i wielowymiarowy, do 2040 roku, dlatego nie wskazuje jednego „nadrzędnego” problemu, lecz integruje wyzwania społeczne, gospodarcze, środowiskowe i przestrzenne w ramach spójnego systemu celów. Dokument zakłada, że rozwój gminy nie powinien być oparty na jednym wątku, lecz na równoległym wzmocnieniu kilku kluczowych obszarów. W odpowiedzi na postawione pytanie – strategia jednoznacznie wskazuje, że Gmina Gryfino ma być atrakcyjnym miejscem trwałego zamieszkania, pracy i aktywności społecznej, wykorzystującym swoje położenie w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym, ale nie ograniczającym się do roli zaplecza mieszkaniowego dla Szczecina. Poza tym określono cel strategiczny horyzontalny, tj. Zrównoważony rozwój jako zasada integrująca polityki

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
Eliza Hołubowska, Krzysztof Gmiter Stowarzyszenie – Środowisko Inicjatyw Artystycznych HYBADU	Rozdział 2 „Analiza SWOT”, Tabela 1 (str. 11) – słabe strony: „Brak dużego, nowoczesnego domu kultury i ograniczona oferta kulturalna”	W części celów / zadań dopisać wprost projekt inwestycyjny: „Centrum Kultury i Kreatywności Gryfino” (modernizacja lub budowa obiektu z salą wielofunkcyjną, zapleczem dla organizacji/NGO, pracowniami, studiem audiowideo, przestrzenią warsztatową/makerspace) oraz program modernizacji filii i świetlic wiejskich (standard: dostępność, ogrzewanie, podstawowe wyposażenie techniczne).	Strategia diagnozuje brak nowoczesnej infrastruktury kultury jako barierę rozwoju – bez jasnego zadania inwestycyjnego trudno będzie odwrócić spadek udziału mieszkańców w wydarzeniach i budować trwałą ofertę całoroczną. Infrastruktura kultury to także narzędzie integracji, edukacji i promocji marki gminy. Może przeciwdziałać odpływowi ludzi, skupiając potencjały, dając możliwości rozwoju osobistego czy pracy.	społeczne, gospodarcze i środowiskowe Gminy Gryfino Uwaga została uwzględniona – rozszerzono działanie 4.2 o wnioskowane przedsięwzięcie. Jednocześnie Gmina Gryfino podejmie prace nad opracowaniem dokumentu strategicznego w zakresie kultury z uwzględnieniem zgłoszonych uwag.
	Rozdział 3 – Misja i wizja Gminy Gryfino	W dokumencie wskazano, że Gmina Gryfino stawia na aktywną wspólnotę, bogatą ofertę kulturalną, partnerstwa społeczne oraz współpracę transgraniczną, jednak nie wskazano żadnych konkretnych zasobów, wydarzeń, instytucji ani istniejących lub planowanych partnerstw, które miałyby realizować te założenia. Nie ma ich również w analizie SWOT. Wnioskujemy, by uzupełnić strategię o wykaz wydarzeń kulturalnych (Włóczykij i Dni Gryfina to nie jedyne imprezy kulturalne w gminie), zasobów organizacyjnych, NGO-sów w tym obszarze, oraz charakter partnerstw (lokalnych i transgranicznych), wraz z określeniem ich horyzontu czasowego.	Bez wskazania konkretnych zasobów i mechanizmów realizacyjnych zapisy mają charakter wyłącznie deklaracyjny i nie pozwalają na ocenę realnej wykonalności strategii ani na jej monitorowanie.	Strategia ma charakter strategiczny i kierunkowy, a jego celem jest wyznaczenie priorytetów rozwojowych oraz ram działania gminy w perspektywie wieloletniej. Nie stanowi on katalogu wszystkich wydarzeń, podmiotów ani inicjatyw funkcjonujących na terenie gminy. Wskazywanie szczegółowych wykazów imprez kulturalnych, organizacji pozarządowych czy partnerstw – wraz z ich horyzontem czasowym – miałoby charakter inwentaryzacyjny i operacyjny, właściwy raczej dla programów sektorowych, raportów o stanie gminy, rocznych planów pracy instytucji kultury czy programów współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
				Strategia celowo operuje poziomem ogólności, który pozwala zachować jej aktualność w całym okresie obowiązywania. Katalog wydarzeń, partnerstw i podmiotów jest zmienny – pojawiają się nowe inicjatywy, inne ulegają przekształceniu lub zakończeniu – dlatego ich szczegółowe wskazanie w dokumencie strategicznym mogłoby prowadzić do jego szybkiej dezaktualizacji. Analiza SWOT odnosi się do kluczowych zjawisk i potencjałów w ujęciu syntetycznym, a nie do enumeratywnego wykazu wszystkich istniejących zasobów. Założenia dotyczące aktywnej wspólnoty, oferty kulturalnej, partnerstw społecznych oraz współpracy transgranicznej opierają się na istniejącym potencjale instytucjonalnym i społecznym gminy, jednak Strategia nie ma na celu jego pełnego spisu, lecz wyznaczenie kierunku dalszego wzmocnienia i rozwijania tych zasobów. Jednocześnie Gmina Gryfino podejmie prace nad opracowaniem dokumentu strategicznego w zakresie kultury z uwzględnieniem zgłoszonych uwag.

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
	Rozdział 4 „Cele strategiczne...”, Tabela 2 (str. 15) – Działanie 1.2 „Rozwój i integracja społeczności lokalnej poprzez kulturę, edukację i sport”.	Uzupełnić Działanie 1.2 o katalog konkretnych instrumentów: - „Gryfno Mikrogranty Kulturalne” – małe granty (np. 2-10 tys. zł) dla NGO i grup nieformalnych, rozliczane prosto. - program „Dom Kultury otwarty” – współtworzenie oferty z mieszkańcami (diagnoza potrzeb, mapowanie zasobów, konsultacje programowe). - sieć lokalnych animatorów / liderów kultury (miasto + sołectwa) + szkolenia i mentoring. - program edukacji kulturalnej (szkoły, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami) warsztaty, kluby, projekty międzypokoleniowe. - stały mechanizm współpracy z NGO i twórcami (np. Gminna Rada Kultury / forum kwartalne) oraz uproszczony tryb „małych zleceń” na działania kulturalne. - jednostka organizacyjna w Urzędzie Miasta odpowiedzialna za współpracę z sektorem kultury i NGO. (doradztwo grantowe, wsparcie w aplikowaniu o środki zewnętrzne)	Obecny zapis jest ogólny – trudno przełożyć go na działania i budżet. Gminy, które realnie zwiększają uczestnictwo w kulturze łączą: (1) mikrodotacje i współtworzenie oferty, (2) animację lokalną, (3) edukację kulturalną i włączanie grup rządziej uczestniczących. Brak precyzyjnych instrumentów wsparcia i odpowiedzialnych jednostek gminnych powoduje, że zapis nie ma charakteru operacyjnego i nie tworzy realnych warunków rozwoju sektora kultury.	W Strategii – w części tabelarycznej – zostały określone działania wyznaczające kierunek interwencji gminy w obszarze zwiększania uczestnictwa w kulturze. Mają one charakter ramowy, ale jednocześnie jasno wskazują obszary wsparcia, które mogą obejmować zarówno inicjatywy oddolne, animację lokalną, edukację kulturalną, jak i działania włączające grupy rządziej uczestniczące w życiu kulturalnym. Proponowane w uwadze instrumenty (m.in. mikrodotacje, współtworzenie oferty, animacja lokalna, edukacja kulturalna) mieszczą się w przyjętych kierunkach działań i mogą być wdrażane w ramach realizacji Strategii. Dokument na poziomie strategicznym nie powinien jednak zawierać szczegółowego katalogu narzędzi, precyzyjnych mechanizmów finansowych ani przypisania odpowiedzialności do konkretnych jednostek organizacyjnych, gdyż tego typu rozstrzygnięcia należą do etapu wdrożeniowego oraz dokumentów operacyjnych (np. programów rocznych, budżetu gminy, programów współpracy z organizacjami pozarządowymi).

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
				Strategia wyznacza cele i kierunki rozwoju, pozostawiając elastyczność w doborze instrumentów adekwatnych do aktualnych potrzeb społecznych, możliwości finansowych oraz dostępnych źródeł zewnętrznego wsparcia. Takie podejście pozwala na dostosowywanie konkretnych rozwiązań do zmieniających się uwarunkowań, bez konieczności każdorazowej aktualizacji dokumentu strategicznego. Jednocześnie Gmina Gryfino podejmuje prace nad opracowaniem dokumentu strategicznego w zakresie kultury z uwzględnieniem zgłoszonych uwag.
Rozdział 4 – Cel strategiczny 2, działanie 2.3 „Rozwój współpracy transgranicznej”		W strategii nie określono modelu współpracy transgranicznej w obszarze kultury i działań społecznych. Wnosimy o doprecyzowanie jakie długofalowe partnerstwa instytucjonalne planuje gmina, jakie programy wieloletnie oraz wskazanie roli organizacji pozarządowych w tym procesie (nazwanie konkretnego zakresu odpowiedzialności w budowaniu współpracy transgranicznej).	Bez określenia modelu współpracy transgranicznej zapisy pozostają ogólne i nie umożliwiają planowania ani rozwoju trwałych relacji partnerskich. Jako NGO, które współpracuje ze swoimi partnerami od kilkunastu lat wiemy, jak ważne są takie ustalenia do partnerskiej relacji na zasadzie „win-win”	Strategia ma charakter dokumentu planistycznego i kierunkowego, określającego cele oraz priorytety rozwojowe gminy w perspektywie długofalowej. Jej rolą nie jest szczegółowe definiowanie modeli operacyjnych, konkretnych partnerstw instytucjonalnych ani wskazywanie zamkniętego katalogu programów wieloletnich, gdyż tego rodzaju ustalenia są przedmiotem dokumentów wdrożeniowych, programów sektorowych oraz bieżących decyzji.

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
				Założenia Strategii przewidują rozwijanie współpracy transgranicznej w oparciu o elastyczne partnerstwa instytucjonalne, dostosowywane do aktualnych uwarunkowań prawnych, finansowych oraz dostępnych programów wsparcia. Intencją dokumentu jest stworzenie ram umożliwiających podejmowanie długofalowych inicjatyw, natomiast szczegółowe rozwiązania – w tym określenie konkretnych partnerów, programów wieloletnich czy zakresów odpowiedzialności – będą każdorazowo doprecyzowywane na etapie realizacyjnym. Rola organizacji pozarządowych została ujęta w Strategii w sposób funkcjonalny – jako istotnych partnerów w inicjowaniu i realizacji działań społecznych oraz kulturalnych, w tym projektów o charakterze transgranicznym. Szczegółowy zakres ich zaangażowania będzie określany w ramach konkursów, porozumień partnerskich oraz projektów finansowanych ze środków zewnętrznych. Mając na uwadze planistyczny charakter dokumentu oraz potrzebę zachowania jego elastyczności, nie przewiduje

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
	Rozdział 10 „System realizacji...”, Tabela 5 (str. 55) – wskaźniki dla celu strategicznego 1 (m.in. „Uczestnicy imprez organizowanych poprzez instytucje kultury”)	W strategii wskazano, że kultura i aktywność mieszkańców są traktowane jako czynnik rozwoju jakości życia, jednak dokument nie zawiera żadnych mierników ani opisów działań systemowych potwierdzających to założenie. Rozszerzyć monitoring o wskaźniki jakościowe i terytorialne: - liczba wydarzeń kulturalnych w sołectwach / poza miastem, - liczba inicjatyw oddolnych dofinansowanych (mikrogranty), - średnia liczba uczestników na wydarzenie (jako miara „zasięgu”), - liczba aktywnych czytelników i wypożyczeni bibliotecznych, - liczba partnerstw/projektów transgranicznych w kulturze, - liczba aktywnych organizacji kulturalnych, - liczba projektów realizowanych przez NGO Doprecyzować źródła danych: GDK/filie/świetlice, biblioteka, JST.	Jeden wskaźnik frekwencji bywa mylący, bo zależy od pojedynczych dużych wydarzeń. Diagnoza wskazuje spadek liczby uczestników na wydarzenie oraz pogorszenie wskaźników bibliotecznych, co wymaga systematycznego monitoringu. Rozszerzony zestaw mierników ułatwi ewaluację i planowanie budżetu, których brak – podobnie jak brak wskazania odpowiedzialnych jednostek – uniemożliwia realne wsparcie środowisk kulturalnych.	się wprowadzania bardziej szczegółowych zapisów na obecnym etapie. Jednocześnie Gmina Gryfino podejmie prace nad opracowaniem dokumentu strategicznego w zakresie kultury z uwzględnieniem zgłoszonych uwag. Przyjęty obecnie zestaw wskaźników jest adekwatny do celów i zakresu dokumentu. Zostały one dobrane w sposób zapewniający możliwość rzetelnego monitorowania postępów realizacji strategii, przy jednoczesnym zachowaniu przejrzystości i efektywności systemu ewaluacji. Rozbudowanie listy wskaźników nie przełożyłoby się na istotne zwiększenie wartości analitycznej, natomiast mogłoby nadmiernie skomplikować proces monitorowania i raportowania. Przyjęte wskaźniki w wystarczającym stopniu odzwierciedlają stopień realizacji celów strategicznych oraz umożliwiają ocenę skuteczności podejmowanych działań. Jednocześnie Gmina Gryfino podejmie prace nad opracowaniem dokumentu strategicznego w zakresie

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
	Rozdział 8 „OSI...” Tabela 4 (str. 39) – OSI 1 zawiera m.in. „rozbudowę oferty kulturalnej i sportowej w sołectwach”.	Dopisać w OSI 1 pakiet „Kultura w sołectwach”: - mobilny program wydarzeń (np. plenerowe kino/teatr/koncerty, warsztaty), - wyposażenie świetlic w podstawowy sprzęt (nagłośnienie, projekt, oświetlenie), - mikrogranty/ „sołectkie inicjatywy kulturalne”, - wsparcie logistyczne (transport, kalendarz objazdowy, promocja), - rezydencje artystyczne i działania międzypokoleniowe. Warto zaznaczyć potrzebę umożliwienia rozbudowy oferty kulturowej również w mieście uboższej poprzez niedostatek środków finansowych, ograniczone warunki techniczne, niedostateczną infrastrukturę oraz wpływ kreatywnych ludzi.	Wykluczenie komunikacyjne i rozproszenie osadnictwa powodują, że oferta skupiona w mieście nie dociera do części mieszkańców. Program „objazdowy” jest relatywnie tani, a znacząco zwiększa równość dostępu do kultury i buduje lokalne więzi. Na przestrzeni lat widać zanikanie ważnych wydarzeń kulturalnych, które tworzyły potencjał miasta (obecnie brak festiwalu teatralnych, wycofujący się festiwal tańca, co raz mniej zatrudnionych instruktorów/kreatorów sztuki, brak stałego zatrudniania młodych ludzi z inicjatywami). Strategia w tej części nie daje rozwiązań problemów postawionych w diagnozie.	kultury z uwzględnieniem zgłoszonych uwag. Podane zadania mieszczą się przykładowo tutaj: „Działanie 1.2: Rozwój i integracja społeczności lokalnej poprzez kulturę, edukację i sport” lub tutaj: „Działanie 4.2: Rozwój infrastruktury społecznej na rzecz edukacji, opieki i jakości życia mieszkańców”, „Działanie 4.4: Wzmocnienie infrastruktury gospodarczej i usługowej”. Dodatkowo, Gmina Gryfino podejmie prace nad opracowaniem dokumentu strategicznego w zakresie kultury z uwzględnieniem zgłoszonych uwag.
	Rozdział 10-11, Tabela 7 „Dokumenty wykonawcze” (str. 59) – ujęto „Strategię rozwoju kultury jako potencjalny dokument	Doprecyzować, że „Strategia rozwoju kultury” jest dokumentem obowiązkowym do opracowania (np. do 2027 r.) oraz wskazać minimum zawartości: - mapa zasobów (instytucje, NGO, twórcy, przestrzenie) i diagnoza potrzeb, - program mikrodotacji i współtworzenia oferty (regranting, inicjatywy lokalne), - plan rozwoju czytelnictwa i biblioteka jako „trzeciego miejsca” (oferta książkowa, cyfrowa, działania dla młodzieży), - kalendarz i wsparcie flagowych wydarzeń całorocznych + rozwój oferty w sołectwach, - komponent współpracy transgranicznej (projekty, wspólne wydarzenia, rezydencje), - wskaźniki, harmonogram wdrożenia i ramy finansowe (w tym możliwe źródła zewnętrzne). Perspektywa czasowa Strategii sięga roku 2040. W tym aspekcie zachodzi rozbieżność z horyzontem czasowym „Strategii Rozwoju	Sama obecność hasła „strategia rozwoju kultury” bez terminu i zakresu grozi, że dokument nie powstanie lub będzie zbyt ogólny. Precyzyjne wytyczne ułatwiają przygotowanie projektu i aplikowanie o środki (krajowe/UE), a także spójne prowadzenie polityki kulturalnej w długim horyzoncie.	Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Strategia rozwoju kultury nie jest dokumentem obowiązkowym, wobec czego taki zapis nie może znaleźć się w dokumencie Strategii. Jednakże, Gmina Gryfino podejmie prace nad opracowaniem dokumentu strategicznego w zakresie kultury z uwzględnieniem zgłoszonych uwag.
				Uwaga została uwzględniona.

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego		Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030" oraz horyzontem programowania na poziomie kraju. Wskazane jest odwołanie się do opublikowanych założeń Strategii Rozwoju Polski do 2035 r. oraz przyjęcie, że strategia regionalna obejmie analogiczny horyzont czasowy.		
		W art. 10e., ust. 3, pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym mowa jest o tym, że strategia rozwoju gminy zawiera „oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia”; przedłożony do opiniowania dokument zawiera zestawienie wskaźników monitorujących i ewaluacyjnych w przyporządkowaniu do poszczególnych celów strategicznych, niemniej w żadnym miejscu nie określa przewidywanych do osiągnięcia rezultatów realizacji Strategii.		Oczekiwane rezultaty realizacji Strategii Rozwoju Gminy Gryfino 2040 zostały ujęte poprzez system wskaźników monitorujących i ewaluacyjnych przypisanych do celów strategicznych, dla których jasno wskazano oczekiwany kierunek zmian, czyli pożądany trend. Oznacza to, że efekty realizacji celów i działań będą weryfikowane w sposób mierzalny, poprzez obserwację zmian wartości wskaźników w czasie oraz ocenę czy zmiany te są zgodne z założonym trendem. Jednocześnie strategia zawiera także wizję rozwoju, która opisuje docelową, pożądaną stan Gminy Gryfino w perspektywie roku 2040. Wizja pełni rolę syntetycznego opisu rezultatów w ujęciu jakościowym, pokazując, do jakiego modelu gminy dążą przyjęte cele i działania. W praktyce więc rezultaty strategii są zdefiniowane dwójako: jakościowo poprzez wizję i kierunki rozwoju oraz ilościowo poprzez zestaw wskaźników wraz z określonym oczekiwany trendem ich zmian.

Zgłaszający/a	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział, podrozdział, strona)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi wraz z uzasadnieniem
		Weryfikacji wymaga sposób uwzględnienia w Strategii określonego w przywoływanej ustawie wymogu uwzględnienia w dokumencie ram finansowych i źródeł finansowania Strategii. Obecny zapis na str. 60 – 61 mówiący o „przykładowych źródła finansowania projektów, kierunków działań zapisanych w strategii wskazywanych dla samorządów przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej” oraz akapit poświęcony uwarunkowaniom, które „będą brane pod uwagę przy konstruowaniu konkretnych ram finansowych dla projektów” nie spełniają standardu art. 10e., ust. 3, pkt 9 przedmiotowej ustawy – nie określają ram finansowych i źródeł finansowania dla analizowanego projektu Strategii.		Uwaga została uwzględniona.
		Pojęcie „Gmina Gryfino” jest w dokumencie stosowane niezgodnie z właściwością rzeczową (dla opisu obszaru jednostki administracyjnej, a nie instytucji, co uzasadniałoby stosowanie wielkiej litery), ponadto niekonsekwentnie, np. w przypadku wprowadzenia do opisu celów stosowany jest zapis małą literą.		Wprowadzono niezbędne korekty.
		Zapisy dotyczące obszarów strategicznej interwencji kluczowych dla gminy wraz z zakresem planowanych działań formalnie wypełniają znamiona ustawowego zobowiązania zawartego w art. 10e., ust. 3, pkt 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do określenia obszarów strategicznej interwencji kluczowej dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań. W istocie ich struktura i przedmiot stanowią powielenie operacjonalizacji ukierunkowania strategii w postaci celów strategicznych i przypisanych im działań. Wynika to z przyjętego problemowego, a nie terytorialnego podejścia do sformułowania OSI oraz zdefiniowania dla nich celów interwencji. Co prawda w tekście Strategii zapisano, że „obszary strategicznej interwencji mają charakter pomocniczy i fakultatywny”, jednak w obecnej postaci – w ocenie Wydziału Zarządzania Strategicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego – w obecnej postaci obniżają jakość dokumentu i systemu zarządzania rozwojem w gminie Gryfino.		Rozdział ma charakter uzupełniający oraz neutralny wobec tego postawiono dotychczasową formę zapisów.

Z up. BURMISTRZA
Z-ca BURMISTRZA

Tomasz Miller